

Informatie over thuisbehandeling van 'Ulcus cruris venosum' (‘open been’)

Dit boekje is eigendom van:

Naam: _____

Adres: _____

Plaats: _____

Telefoonnummer: _____

Inhoudsopgave

1	Waarom dit boekje	1
	Informatie over de behandeling.....	1
	Pagina voor uw vragen	1
	Informatiepagina voor de hulpverleners.....	1
2	Medewerkers polikliniek dermatologie en verpleegkundigen van de thuiszorg	2
3	Wie kunt u bellen als u vragen heeft.....	3
4	Wat is een open been, ulcus cruris.....	4
	Oorzaken.....	4
	Verschijnselen	4
5	Informatie over de behandeling	5
	Zwachtelen	5
	Bewegen	5
	Adviezen om het herstel te bevorderen	5
	Organisatie thuis behandeling.....	6
	Eigen bijdrage	6
	Overdracht van het ziekenhuis naar de thuiszorg.....	6
6	Informatiepagina voor de hulpverlener	7
7	Ruimte voor vragen.....	9

1 **Waarom dit boekje**

U bent onder behandeling in ons ziekenhuis in verband met een open been of 'Ulcus cruris'. Om deze behandeling zo goed mogelijk te ondersteunen, kan dit informatieboekje een extra schakel tussen u en uw hulpverleners zijn.

Informatie over de behandeling

Voordat de behandeling start krijgt u informatie van de dermatoloog en doktersassistente op de polikliniek Dermatologie. Deze informatie wordt herhaald in deze folder, zodat u thuis alles nog eens rustig kunt nalezen.

Pagina voor uw vragen

In het boekje is ruimte om uw vragen en aantekeningen te noteren. Tijdens een volgend bezoek aan het ziekenhuis kunt u dan uw vragen stellen.

Informatiepagina voor de hulpverleners

Naast een boekje ter informatie aan u, is het ook een communicatiemiddel tussen u en uw betrokken hulpverleners, maar ook voor de hulpverleners onderling. Tijdens de behandelperiode kan het voorkomen dat u, behalve met de dermatoloog, doktersassistente en de verpleegkundige van de Thuiszorg, ook contact heeft met uw huisarts. Het is van belang dat ook uw huisarts weet welke informatie en behandeling u krijgt.

Er is in dit boekje een pagina opgenomen waar de hulpverleners kunnen opschrijven wat belangrijk voor hen en andere hulpverleners is.

Het is van belang dat u het boekje meeneemt bij alle controle bezoeken aan betrokken hulpverleners.

2 Medewerkers polikliniek dermatologie en verpleegkundigen van de thuiszorg

De dermatoloog heeft bij u een Ulcus cruris geconstateerd en heeft voor u een behandelplan opgesteld. De behandeling kan bestaan uit wondverzorging, zwachtelen, bewegen en zorgen voor een goede voeding. De combinatie van zwachtelen en bewegen heet 'ambulante compressietherapie'.

De doktersassistente van de polikliniek dermatologie verricht de wondverzorging en legt bij u een drukverband om het onderbeen aan. Dit drukverband kan 2 tot 7 dagen blijven zitten en moet dan opnieuw worden aangelegd. Het aantal keren van opnieuw een drukverband aanleggen wordt bepaald door de dermatoloog. Dit kan 1 à 2 keer per week zijn, maar het komt ook voor dat het onderbeen 3 keer per week verbonden dient te worden.

Nadat u eerst op de polikliniek dermatologie bent behandeld neemt de verpleegkundige van de Thuiszorg na ongeveer twee weken de behandeling over. Hier heeft de verpleegkundige een speciale scholing voor gevolgd. De verpleegkundige komt volgens afspraak (1,2 of 3 keer per week) bij u langs om de wond te verzorgen en het been te zwachtelen. In overleg met u worden deze bezoeken gepland.

U blijft met enige regelmaat naar de polikliniek Dermatologie gaan en daar hoort u wanneer het zwachtelen kan stoppen. Vaak zult u daarna een (aangemeten) elastische kous moeten blijven gebruiken.

Hoe en wanneer kunt u de polikliniek Dermatologie bereiken?

Dagelijks van 8.30 uur tot 10.00 uur en van 15.00 uur tot 16.30 uur.

Het telefoonnummer is: **0513 685380**

3 Wie kunt u bellen als u vragen heeft

Polikliniek dermatologie _____

Specialist _____

Secretaresse _____

Verpleegkundige Thuiszorg _____

Thuiszorg _____

Huisarts _____

(ruimte voor extra namen en telefoonnummers)

4 Wat is een open been, ulcus cruris

Bij u is zojuist een open been, Ulcus cruris vastgesteld. Dit betekent dat de huid van het onderbeen is open gegaan. Vaak gebeurt dit omdat de huid op die plek niet voldoende is doorbloed. De zweer, ulcus, zit meestal aan de binnenkant van de enkel of het onderbeen en geneest niet of nauwelijks. Een open been wordt vaak veroorzaakt door een langdurige stoornis in de bloedafvoer van de benen. Dit leidt tot een slechte doorbloeding van de huid.

Oorzaken

Het slecht functioneren van de bloedvaten kan verschillende oorzaken hebben:

- Spataders
- Trombose (bloedstolsel in een bloedvat)
- Niet goed werken van de spierpomp omdat de benen onvoldoende bewegen.

Andere oorzaken als suikerziekte, hoge bloeddruk, verhoogd cholesterolspiegel in het bloed, leiden tot problemen in de aanvoer van bloed ter plekke.

Verschijnselen

De verschijnselen die kunnen ontstaan bij slechte afvoer van bloed van de benen, zijn:

- Zwaar en moe gevoel in de benen bij zitten of staan
- Dik been
- Spataders
- Veranderingen in de huid
- Slechte nachtrust
- Pijnlijke wond

5 Informatie over de behandeling

De behandeling van het open been vond altijd in het ziekenhuis plaats. Tegenwoordig kan de behandeling verantwoord thuis plaatsvinden en worden uitgevoerd door de verpleegkundige van de Thuiszorg.

Zwachtelen

De behandeling is gericht op het verbeteren van de bloedcirculatie in de benen. Door het aanleggen van een drukverband om het onderbeen is het mogelijk de stuwing en de vochtophoping in het onderbeen te verminderen. Het drukverband kan 2 tot 7 dagen blijven zitten en moet dan opnieuw worden aangelegd.

Bewegen

Lopen stimuleert de werking van de spierpomp in de kuit. Het is goed zo veel mogelijk te lopen, bijvoorbeeld 2 tot 4 keer per dag 15 minuten buiten wandelen. Bij het lopen moet de voet steeds goed worden afgewikkeld, dat wil zeggen dat de enkel bewogen moet worden. Wanneer u niet goed kunt lopen door pijn of voetproblemen is het raadzaam met de dermatoloog te overleggen en/of een pedicure te raadplegen.

Andere oefeningen die u kunt doen:

- terwijl u staat; op de tenen gaan staan en langzaam weer terugzakken;
- terwijl u zit; de voet op en neer bewegen;
- terwijl u ligt; met gestrekte benen de voet op en neer bewegen.

Adviezen om het herstel te bevorderen

Een open been is lastig en geneest moeilijk. Voor het herstel en het voorkomen van herhaling van een open been is het van belang dat u:

- zorgt voor voldoende beweging;
- therapeutisch elastische kousen draagt als de arts dat voorschrijft;
- zorgt voor goede voeding;

- geen knellende kleding en schoeisel draagt, wel schoenen met steun rond de hak (in verband met de veiligheid);
- niet rookt;
- stoten van uw been voorkomt.

Organisatie thuis behandeling

De behandeling van uw ulcus cruris vindt thuis plaats. Om de behandeling uit te kunnen voeren wordt door de doktersassistente van de dermatoloog de thuiszorg ingeschakeld. Voor de start van de thuiszorg is een indicatiebesluit van het Regionaal Indicatie Orgaan noodzakelijk. De doktersassistente regelt dit voor u.

Eigen bijdrage

Voor hulp van de thuiszorg bent u een eigen bijdrage verschuldigd. Dit bedrag is inkomensafhankelijk. Zie voor meer informatie de folder 'Regeling eigen bijdrage' van het C.A.K.

Overdracht van het ziekenhuis naar de thuiszorg

Op het formulier 'Therapieschema Ulcus Cruris' wordt aangegeven welke middelen voor de wondverzorging en het zwachtelen gebruikt dienen te worden door de verpleegkundige van de thuiszorg. Ook staat hierop hoe vaak de behandeling uitgevoerd moet worden. Het formulier krijgt u mee van de dermatoloog en dient u bij het eerste bezoek van de verpleegkundige van de thuiszorg te overhandigen. De verpleegkundige verwerkt de gegevens in de thuiszorgmap.

Indien uw behandeling niet meer noodzakelijk is of de dermatoloog kiest voor een andere behandelwijze dan wordt dit door middel van het formulier 'Einde behandeling ulcus cruris transmuraal' doorgegeven aan de verpleegkundige van de thuiszorg en huisarts. Dit formulier dient u te overhandigen aan de verpleegkundige van de thuiszorg.

